

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVII. tečaj

V Gorici, 1911.

5. zvezek.

Tolažila sv. katoliške vere.

P. A. M.

Bridko terpljenje Jezusa Kristusa.

»O vi vsi, ki mimo greste po potu, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kaker bolečina moja«. Žal. p. I. 12.

Kakošne besede! Kedo bi mogel zapreti svoje serce temu ljubeznivemu vabilu, kedo ostati terd pri tej tožbi, ki se je izvila iz serca božjega! Kristus Gospod kliče po preroku vse stiskane zemeljske popotnike k sebi, da bi jih tolažil s pogledom na njegovo terpljenje. Kedorkoli ste, kar koli vas teži, on vas gleda kako žalostni mimo greste in poln sočutja pozabi na svoje lastne bolečine, da bi tako deležen postal tudi vašega terpljenja. »Pridite«, tako kliče, »in pogledjte, če je kaka bolečina, kaker bolečina moja!«

V resnici, ni ga krepkejšega tolažila, kaker je premišljevanje bridkega terpljenja Kristusovega. Kedo bi še tožil, ali celo obupal, ako je resno premislil terpljenje in ljubezen svojega Boga! Zato pomislite in pogledjte! Ko je častitljivi Janez de

Avila imel enkrat na Veliki petek pridigati o terpljenju Kristusovem, je prej pobožno premišljeval te sv. skrivnosti, na to stopil na pridižnico, povzdignil čez glavo velik križ in jokal. Do solz je bila ginjena velika množica vernikov, ki so ga prišli poslušat; več ur so ljudje ž njim jokali in veliko grešnikov se je spreobrnilo in prosilo odpuščanja svojih grehov. — O da bi mogel zbrati vse terpeče, stiskane, vse vboge, vdove in sirote, da bi jih peljal pod križ Kristusov in jih tolažil s premišljevanjem njegovega terpljenja! Glejte, ali je kaka bolečina, kakor je njegova bolečina! — Ljubi bravec, ki iščeš tolažila in ga morebiti še nisi našel, beri zgodbo bridkega terpljenja Kristusovega in obljubim ti, da bodo pri pogledu njegove ternjeve krone, njegovih ran, njegovega križa in groba tvoje solze zgubile svojo bridkost.

Tolažba, katero zajemamo iz življenja Kristusovega v svojih križih in nadlogah, je:

I. v premišljevanju njegovih bolečin,

II. v posnemanju zgleda čednosti, ki nam ga je dal v svojem terpljenju.

I. Že sam spomin na terpljenje, ki ga je Jezus prestal, ima toliko moči, da mora vmolkniti vsaka tožba in se pomiriti vsaka bolest človeškega serca. — Postaviti hočemo neketera vprašanja in odgovor nanje nam bo mnogo koristil.

Pervič: Kedo je tisti, ki terpi? To je Kristus, naš Bog in Zveličar, Najpravičniji, Najsvetejši, včlovečena Beseda, nad katerim ima Oče od vekomaj svoje dopadajenje. To dopadajenje se prav nič ne zmanjša, ko Kristus s kervjo in ranami obložen na križu visi in v grobu leži. Tudi tako je on preljubi sin nebeškega očeta in mu tako rekoč še dopadljiviši ko poprejši. Ali poznate vzrok tolažbe, ki nam jo daje že ta prva misel? — Kristus terpi, čeravno je čist in nedolžen, — in jaz, ki sem nehvaležen grešnik in sem že tisočkrat pekel zaslužil, jaz naj bi ne terpel, in naj bi bil tako prederzen, da bi se pritoževal! Gospod sam nam je namignil to pomisliti, ko je na svojem križevem potu rekel jokajočim ženam: „Če nad surovim lesom to delajo, kaj se bo godilo nnd suhim?“ Luk. 23, 31. Skesani razbojnik, ki je zraven Jezusa na križu visel, je tudi resnično našel tolažbo v tej primeri: „Mi dva sicer po pravici, zakaj po zasluženji svojih del prejemava; ta pa ni nič hudega sto-

ril". Luk. 23, 41. Kristijan, ti terpiš, ali pa ni to zaslužena kazen? Ali nisi izzival božjo pravičnost sè svojimi grehi in ali nimaš popraviti neštevilnih razžaljenj? Glej, že v tej misli je velika tolažba in močan nagib, da z vdanim srcem sprejmeš vsako terpljenje, katero ti Gospod pošlje.

Pa še večja je tolažba, katero zajemaš iz tega, ako pomisliš, kedò je tisti, ki terpi? On je Jezus, Sin božji, nad katerim ima nebeški oče svoje dopadajenje, in on ga toliko bolj ljubi, ker ga vidi terpeti. To misel si vzemi k sercu. Križi in nadloge tega življenja niso vedno kazen za greh; Gospod te ne tepe vedno v jezi; večkrat so bridkosti, ketere ti pošlje, dokazi njegove ljubezni. Ravno s križem, s katerim te zaznamuje, postaneš njegov prelubi otrok in podoben njegovemu božjemu Sinu; po križu in terpljenju moraš iti s Kristusom v večno veselje. Tvoje terpljenje je torej znamenje, da te Bog ljubi. Biti pa mora tudi znamenje, da ti Boga ljubiš; terpeti moraš, kaker je Jezus terpel, in on je terpel, ker je ljubil. Primerjajmo nekoliko naše terpljenje s terpljenjem Jezusovim.

Drugič: Koliko je naš Odrešenik terpel? To vprašanje je gotovo najvažniše, ako hočemo potolažiti poterto serce, in zaradi tega ponovim tukaj besede tožečega: Pridite in pogledjte, ali je ketera bolečina, kaker bolečina moja! Oh, kaj je najhujše terpljenje človeka, ako ga primerjamo s terpljenjem moža bolečin, skušenega v slabosti (Iz. 53, 3). Nobena bolečina ni ostala neznana njegovemu presvetemu Sercu. V vseh rečeh enako skušenega imenuje sv. Pavel našega velikega duhovnika, Kristusa. (Hebr. 4, 15). Ali ne bomo iz tega sklepali, da on naše terpljenje tudi najbolje pozna in ima največje sočutje z našo revščino? Pomislimo le nekoliko glavne poteze njegovega terpljenja; preišljajmo njegove neštevilne rane in skušajmo vsaj nekoliko spoznati velikost njegovega terpljenja.

Poglejmo najprej, kaj je terpela njegova duša.

Štiri verste terpljenja moremo najprej razločiti: Potertost, strah, žalost in smertno grozo. Te bolečine so bile tako velike, da bi vsaka že sama za se vmorila navadnega človeka. Tem so se pridružile bolečine njegovega presvetega Serca: Bil je izdan, prodan, s poljubom izročen sovražnikom, od prijatelov zapuščen, nespoznan in zatajen.

Božji Zveličar je nadalje terpel na svoji časti: na povelje oblasti so ga vjeli, zvezali, od enega sodišča do drugega vlačili, krivo tožili, krivično k smerti obsodili; očitno so ga v obraz bili, v ječo vergli, divja truma vojščakov ga je zaničevala, vanj so pljuvali, v sramotno obleko oblečenega je zasramoval in norčeval se iz njega Herod in njegov dvor. V zasmehevanje so služile ljudem njegove najvzvišeniše lastnosti kot preroka, kralja, Mesije in Boga. — Terpel je nadalje na svojem telesu. Seveda ne vem, ali ni dušno terpljenje in vse zaničevanje, katero je Gospod prestal, prekosilo njegovega telesnega terpljenja; vendar uče vsi bogoslovci, da so bile bolečine, ketere je na svojem telesu terpel, strašnejše kot vse, kar je kedo kedaj terpel ali kar se sploh v tem življenju terpeti more. Od groznega bičanja je bil ves razmesarjen, s ternjem je bil kronan, težak križ so mu naložili na rame in sè žebli so ga na ta križ pribili. Tako je vmerl, viseč mej nebom in zemljo, pred očmi svoje preljube matere, obdan od divjega vpitja, preklinjevanja in zaničevanja svojih sovražnikov. In po njegovi smerti je bilo njegovo presveto Serce sè sulico prebodeno in njegovo mertvo truplo v ptuj grob položeno. V vseh rečeh je bil poskušen, poznal je vse slabosti. Povej, kristijan, ali je še katero terpljenje, da bi ga Jezus ne bil preterpel, in ali potrebuješ za to, da se potolažiš in prenehaš tožiti, še kaj drugega, kaker, da preišljuješ terpljenje Gospodovo? Poglej ta kelih terpljenja, te verige, ta steber, te kervave biče, to belo sramotno obleko, ternjevo krono, škertatasti plašč, terst, žeblje, križ Gospodov in njegov sv. grob; tvoje solze bodo vsehnile. Pridite in pogledjte, ali je ketera bolečina, kaker je moja bolečina! O kako mil in vsmiljen mora biti tisti, kateri je tako nezmerno veliko preterpel! Kako globoko mora razumeti naše bridkosti in kako sladka je misel, da moremo mi njemu vse svoje bridkosti in težave potožiti, pri njem tolažbe iskati, njegovemu Sercu zaupati svoje terpljenje, svoj strah, svojo stisko, da celo svoje pregrehe, da moremo združiti svoje bolečine z njegovimi bolečinami in enkrat svojo smert z njegovo smertjo!

Tretjič: Zakaj je Jezus terpel? Keteri so bili vzroki njegovega bridkega terpljenja in smerti? Jaz poznam le dva, in tudi preroki in sv. pisatelji, ki govore o njegovem terpljenju,

navajajo le samo dva vzroka, namreč: Naše grehe in njegovo ljubezen. Terpel je in vmerl, da bi zadostl za grehe ljudi. „Ranjen je bil zovoljo naših grehov“. (Iz. 53, 5). Samega sebe je izročil v smert, ker je nas neskončno ljubil. „Ljubil me je in dal sam sebe za me“. (Gal. 2, 20). Kedor si te resnice ksercu vzame, on bo pri pogledu bridkega terpljenja Zveličarjavega potolažen v svojih bridkostih. Pa, kaj pravim, on bo še vesel, da more kaj za svojega Boga terpeti; on se bo veselil in srečnega štel, da more pridejati nekoliko solz k solzam Kristusovim, nekoliko kapljic kervi k dragoceni kervi Jagnjeta, da se tako vsaj nekoliko hvaležnega skaže za nezmerne dobrote njegove ljubezni. Tako so mislili svetniki in tako so delali. Ko so aposteljni te resnice spoznali v luči vere, so bili veseli, da so mogli zaradi Jezusovega imena zaničevanje terpeti. Sv. Pavel se imenuje s Kristusom križanega in se noče z drugim ko le s križem hvaliti. Bili so svetniki, kateri so po zgledu božjega učenika želeli, da bi jih svet imel za norce; drugi so pili žolč in kis; drugi zopet so počivali na križu ali v votlinah. Bridko terpljenje Gospodovo je za nas resnično najboljšše tolažilo in najmočnejši nagib, da tudi mi radi nosimo svoj križ, da se ga celo veselimo, ker na ta način združimo svoje terpljenje s terpljenjem Kristusovim, zadostujemo za svoje grehe in najlepše svojo ljubezen pokažemo. Terpeti se pravi, razorožiti božjo pravico, za čast božjo in zveličanje duš delati, kratko — zadostovati in ljubiti.

II. Še bogatejši vir tolažbe je v posnemanju zgleda, ki nam ga je Kristus v svojem terpljenju zapustil. — Za odrešenje ljudi ni bilo potrebno, da je Zveličar toliko terpel. Kaker uče svetniki, bi zadostovala za odrešenje sveta, da, tisoč svetov ena sama kapljica kervi, da, vsako najmanjše delo Zveličarja. Le nezapopadljiva ljubezen je Jezusa nagnila, da je hotel toliko terpeti, in pa zgled je nam hotel zapustiti, kako naj se tudi mi v terpljenju in zopernostih obnašamo. „Kristus je za nas terpel in vam je zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah“ (I. Petr. 2, 21). Posnemanje tega božjega zgleda je za nas največe važnosti. Zakaj, kedor terpi, kaker je Kristus terpel, ta si pridobi veliko zasluženja za nebesa, dobi v tej vaji največo moč v vseh skušnjah življenjskih in tolažbo, ki osladi vse bridkosti življenja. Nauke, ketere nam daje zgodba terplje-

nja Gospodovega, moremo na kratko povedati z besedami: On je molil; on je molčal, ko so ga zaničevali in mu krivico delali; on je odpuščal sredi terpljenja naihujše smerti na križu.

Jezus je molil. — Največe terpljenje za Jezusa so bile dušne bridkosti na vertu Getsemani. Priča nam je kervavi pot, ki je iz njegovega presvetega telesa tekkel na tla. V tej uri je bila njegova najsvetejša duša izročena četveremu groznemu terpljenju: maloserčnosti, strahu, žalosti in grozi smerti. Terpel je sam in zapuščen; nobeden mu ni pomagal; nobeden mu ni dal tolaživne besede. Zraven tega je najprej videl nepopisljivo terpljenje, ki ga bo moral prestati. Ker je bil pravi Bog, je na Oljiski gori vse naprej videl, da, vse naprej čutil in terpel. Nezmerno breme je težilo njegovo Serce, teža naših grehov, hudobije vseh ljudi. Moja duša je žalostna do smerti (Mat. 26, 38). Vedel je naprej, da bo za toliko ljudi zastonj vmerl in njegovo Serce se je streslo pri misli, da jih bo mnogo od teh, ketere je ljubil, pogubljenih. Kaj je storil Gospod v tem nezapopadljivem terpljenju? On je molil. „In ko so ga smertne težave obšle, je molil“. (Luk. 22, 43). Tudi mi moramo v življenju in smerti prestati težke ure dušnih bridkosti, ure zapuščenosti, strahu, ure brez tolažbe. Tudi ti, kristijan, se boš včasih tresel, tudi tvoje serce bo kervavelo. O, poglej tedaj na Jezusa, zateci se po njegovem zgledu k molitvi, moli tako zaupno in stanovitno, kaker je molil božji Zveličar, ih Bog te bo potolažil. Da, v molitvi boš vedno našel moč in mir, pa tudi milost vdanosti v voljo božjo, da boš mogel sè svojim Zveličarjem iz serca reči: „Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi“. — Moli in premagal boš maloserčnost in tudi v največem terpljenju ne boš tožil in obupaval.

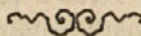
Jezus je molčal (Mat. 36, 63). Molčal je, ko so ga zaničevali in krivo tožili; ne ene besede ni spregovoril v svoj zagovor; zasmehovan in zaničevan ni tožil. To je bil gotovo eden najlepših dokazov njegovega božanstva, pa tudi najbolj vzvišen zgled in najkrepkejše tolažilo, katero je mogel zapustiti svojim učencem. Svetujem vam, ko napadajo vašo čast, ko obrekujejo vaše dobro ime, ko vas nezvesti prijatelji izdajajo, ko vas nasprotniki iz nivoščljivosti in sovraštva preganjajo, takrat: Pomislite in poglejte! — Da, poglejte svojega Zveličarja, kako so ga na povelje nevoščljivih duhovnikov vjeli, z vervmi zve-

zali in od enega sodišča do drugega vlačili; kako so ga pred krivičnimi sodniki zaradi njegovega božjega nauka po krivem tožili, njegove besede kvarili, da, celo njegove dobre to hudo bje razglašali — in On molči. — Glejte, kako ga v ječi tepejo brezbožni vojščaki, kako mu v obraz pljujejo — in On molči. Glejte, kako Herod in njegovi malopridni služabniki ž Njim kaker s kakim norcem ravnajo, kako se mu nesramno posmehujejo. „Herod pa sè svojimi vojaki ga je zaničeval in zasramoval“. (Luk. 23, 11) — in On je molčal. Poglejte ga, kako oblečen v škerlatast plašč, s ternjem kronan, terst deržeč v roki, na kamnu sedi, judje pa v zasmehovanje predenj poklekujejo, zaničljivo ga imenujejo kralja, za uho ga tolčejo in pljujejo v njegovo presveto obličje, — in On molči! — Ta pogled vas bo učil, serčno in močno vstrajati v terpljenju in molčati, kaker je On molčal, ako vas po krivici preganjajo in preklinjajo. To molčanje pa bo vašo dušo napolnilo z nepopisljivo tolažbo in nebeškim veseljem. Nemogoče je, popisati notranjo srečo tistega, kateri po zgledu Jezusovem molči, mesio, da bi odgovarjal na razžaljenje, da bi tožil zaradi krivice, ali se celo maščeval nad svojimi sovražniki. Človek mora to sam okusiti, to zmago sam si pridobiti. Še enkrat povem, tiho in mirno prenašanje zaničevanja in krivičnega žaljenja, daje moč in čast, sladki mir in nebeško veselje. Ljubi bravec, ne pozabi tega; molči, kaker je Jezus molčal, in imel boš skrivnost, s katero boš vbežal marisiketeri bridkosti in ozdravil boleče rane serca.

Jezus je odpuščal. — To je najzvišeniše tolažilo, katero je Jezus tem svojim zapustil. On je rad odpuščal vsaki čas in vsem. Prederzni Judež je izdal in prodal svojega učenika; pa tisti trenutek, ko ga je tako sramotno izdal s poljubom, mu je Gospod odpuščanje ponudil, ko ga je ljubeznivo ko svojega prijatela pozdravil. Prijatelj, čemu si prišel? (Mat. 26, 50). Ravno tako je odpustil Petru, ko ga je bil trikrat zatajil; poln ljubezni in sočutja se je ozerl na nesrečnega učenca in ta pogled je genil grešnega apostelja. In Gospod se je ozerl in je pogledal Petra (Luk. 22, 61). On je odpustil svojim sodnikom; odpustil svojim rabelnom; da, On je šel v svoji odpuščajoči ljubezni tako daleč, da je s prebodenimi rokami in nogami na križu viseč, za svoje sovražnike molil in jih zagovarjal, da so vmorili Boga. Oče odpusti jim,

saj ne vedo, kaj delajo (Luk. 23, 34). O, vi vsi, ki terpite krivico, pogledjte tukaj svoj zgled! Vaši sovražniki vam ne bodo nikedar pripravili tako strašne bolečine, tako grozne smerti; zato se ne pritožujte; ne dajte v svojem sercu prostora sovraštvu in maščevavnosti proti tistim, kateri vam delajo bridkosti; ne merzite tistih, ki vam hudo delajo, temuč posnemajte Jezusa, svojega božjega učenika: Ljubite in odpustite! Ljubite svoje sovražnike, storite dobro tistim, ki vas sovražijo, molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo. Ako vam sovražniki vzamejo čast in premoženje, ako vas hočejo tako rekoč križati, ljubite in odpustite! To je najlepša zmaga, katero more kristijan pridobiti nad svojim srcem in sad te zmage je, sladka tolažba in sveti mir. In ti, ki bereš te besede in si morebiti prav žalosten, prosim te pri tvoji lastni sreči, poglej, ali nimaš morebiti odpustiti sovražniku, kateri te je kaj ogoljufal, ali prijatelju, ki te je nezvesto zapustil, obrekel in v nesrečo pehnil. In ako je tako, o, tedaj odpusti še danes; spravi se ž njim, preden sonce zajde, in obljubim ti, da boš potolažen; po tej zmagi nad seboj boš okusil sladki mir in neizrekljivo veselje.

Tako nam je božji Zveličar v spominu na njegovo bridko terpljenje in v vzvišenem zgledu, ki nam ga je v svojem terpljenju dal, zapustil znamenje svoje neskončne ljubezni in sladko tolažbo v stiskah in nadlogah. Naj bi bile te resnice z ranami našega Zveličarja vtisnjene v naša srca in bile vsem, ki terpe, vir tolažbe! Da pa okusimo čudoviti sad Kaljvarije, moramo bridko terpljenje Jezusovo premišljevati, posebno pa pomisliti, zakaj nas je njegovo presveto Serce tako ljubilo. K temu nas opominja prerok, ko pravi: Pomislite in glejto! Pred vsem pa si moramo prizadevati, da bomo posnemali čednosti, ketere nas je Jezus učil v svojem bridkem terpljenju. To tirja apostelj z besedami, ki smo jih že slišali: Kristus je za nas terpel in vam je zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah.

Bl. Krišpin,

spoznavavec prvega reda sv. Frančiška, družine kapucinske. *)

Blaženi Krišpin je bil rojen v Viterbu na Laškem. Njegovi stariši so bili siromašni delavci, pa dobri kristijani. Njegova pobožna mati ga je že otroka podarila preblaženi Devici Mariji. Ko je bil pet let star, ga je peljala k podobi Matere božje, imenovane „na hrastu“, ter mu je rekla: „Glej, Marija je tudi tvoja mati; nji sem te namreč podarila. Časti jo zmirom ko dober sin“. Po teh materinih besedah se je ravnal do smerti; zmirom je z gorečnostjo častil preblaženo devico Marijo.

Oče bi ga bil rad dal v latinske šole, ali ker je bil siromašen, si tega ni upal; poslal ga je k stricu, da bi se tam naučil čevljarstva. In z veseljem se je poprijel tega rokodelstva; vendar ni popustil pobožnosti.

Čutil je pa v sercu nagnjenje do samostanskega življenja, in res, leta 1693 je prosil pri kapucinih, da bi ga sprejeli v red, kar se je tudi zgodilo. Ko čevljarju so mu dali sv. Krišpina za patrona. V poskušnji ali v novicijatu se je vadal zlasti v ponižnosti in zatajevanju; rad je delal in rad molil. Ko je položil slovesne redovne obljube, so ga postavili za kuharja. V kuhinji si je naredil majhin oltarček; nanj je postavil kip Matere božje, ter ga lepšal s cveticami. Tu je opravljal svoje pobožnosti in daroval nebeški kraljici svoje težave.

Nekega dne so pripeljali bratu Krišpinu zelo bolnega pa-peževega kamornika, da bi ga ozdravil. Krišpin ga pelje k svojemu oltarčku v kuhinjo, in kmalu ozdravi. Nato mu reče pa-pežev zdravnik: „Brat, vaša zdravila so boljša kaker naša“. Krišpin mu pa odgovori: „Ves Rim ve, da ste spreten zdravnik, ali blažena devica Marija premore več, kaker vsi zdravniki na svetu“.

Neki gospod je nevarno obolel. Pošlje po brata Krišpina. Ta pride, toda resnobno reče bolniku, ki je grešno živel: „Gospod moj, vi hočete, da bi vas Mati božja ozdravila. Povejte mi pa, ali ne žali Matere tisti, ki žali njenega Sinu? Prava pobožnost do najsvetejše Device je v tem, da njenega božjega Sinu na nobeden način ne žalite“. S temi besedami je okregal

*) Winkes. Seraphischer Tugendspiegel, 23. Mai.

L' Aureola francescana, 23 Maggio.

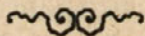
Krišpin bolnika, ki je pa skesan začel jokati. Obljubil je, da se bo poboljšal. In res je storil tako.

V samostanu Bračijano je več bratov zbolelo na kužni bolezni. Samostanski predstojnik prosi svojega provincijalja, naj mu pošlje kakega brata lajika za postrežbo bolnih bratov. Ko je provincijalj prevdarjal, katerega brata bi poslal, se Krišpin ponudi. Provincijalj mu reče, da neče njegove volje k temu siliti; ali Krišpin mu odgovori: „Moj oče, mojo voljo prisiliti? Ko sem v samostan šel, tedaj sem doma v Viterbu pustil svojo voljo. Tu poznam samo Vašo voljo“. Ko so mu sobratje rekli, da gre v smertno nevarnost, jim je mirnega serca rekel: „Nič zato; seboj imam zdravilo, katero je iznašel sv. Frančišek, in ta je sveta pokorščina, v kateri grem“. In res, zdrav se je vernil, ko so vsi bratje v samostanu ozdraveli.

Živel je zelo ostro; obleko je nosil samo staro in zašito. Po noči je skoraj ves čas molil pred križem. Keder ga je zaspalec premagal, je legel na golo desko, glavo je pa na kamen naslonil. Keder je moral več služeb ob enim opravljati in je imel dosti dela, je rekel: „Tako je prav; raj ni za lenuhe“.

Vesel je bil zmirom do smerti; ko je izpolnil svoje 82. leto, so ga začele zapuščati telesne moči. Zdravnik mu pove, da so dnevi njegovega življenja na tem svetu štet. Ta novica ga ne prestraši; ves vesel vzdihne: „Veselim se tega, kar mi pravijo: V Gospodovo hišo pojdemo“ (ps. 121, 1.). Vmerl je v Rimu 19. maja 1750; njegovo truglo je ohranjeno nestrohnelo v tamkajšni kapucinski cerkvi. Papež Pij VII. ga je leta 1806. mej blažene prištel.

P. A. F.

Drugi shod avstrijskih tretjerednikov v Inzbruku.

P. V. K.

(Dalje).

Prišli smo do tretjega, zadnjega dne shoda, ki se je začel kajpada tudi sè sveto mašo, darovano v frančiškanski cerkvi. Po sveti maši je bilo skupno sveto obhajilo, prav v duhu se-

danjega svetega očeta papeža, ki s toliko skerbjo in vnemo priporočajo vernim celega sveta pogosto prejemanje presvetega Rešnjega Telesa.

Po tej pobožnosti je bila v obednici kapucinskega samostana prva seja prejšnji dan izvoljenih zaupnih mož, ki imajo delati za organizacijo III. reda cele Avstrije. Pri tej priliki je bilo ko središče za sedaj odločeno mesto Inzbruk in frančiškan P. Ambrož Thaler za predsednika in poročevavca.

Na to je sledilo slavnostno sklepno zborovanje. Pri tem so se verstili razni govori, eden lepši ko drugi, vsi polni moči in prepričevavnosti.

Pervi je govoril škof Huyn, mož, ves navdušen za tretji red in obdarovan z občudovanja vredno zgovornostjo. Ne kaže nam, da bi priobčili celi govor; pač pa hočemo izbrati iz njega, kar se nam zdi za nas najprimerniše.

„V Brnu, tako je pripovedoval škof kmalu v začetku, smo obnovili stolno cerkev in pri tem postavili nova zvonika. Teda je sem jih enkrat ogledal — bila sta že gotova — in glej, eden se mi je zdel nekoliko poševen. To je bila huda reč, ketere nisem mogel kar tako pustiti. Dal sem poklicati stavbenskega vodjo, ki je bil stavbenski svetovavec, in rekel sem mu: „Gospod svetovavec, zvonik se meni dozdeva, da je poševen“. Ta je odgovoril: „Ne, Prevzvišenost, prosim le tjakaj stopite, tam boste videli, da je raven. Tu gre le za to, kako se človek postavi in kako ga ogleduje“. In prav je povedal. Zvonik je bil raven. Jaz sem torej narobe gledal, ko sem videl, kaker da je zvonik poševen. Prejdimo od zvonika v Brnu na nekaj družega, kar nam je bliže. Da, prejdimo na nekaj, kar je vsem blizu. In to je človeško, to je naše — življenje.

Na človeško življenje gleda tudi toliko ljudi na različen način. Eden ga pogleda in pravi: Jaz hočem živeti na tem svetu, hočem se veseliti, hočem imeti zabavo, hočem imeti dobro življenje, nočem se brigati za zapovedi božje in cerkvene, živel bom pač tako naprej. Kajne, ljubi moji, ta gleda življenje z lehkomišljenega, z nepremišljenega stališča, . . . kaker bi bil človek žival, kaker bi človek ne imel neumerjoče duše, kaker bi bilo po tem življenju vsega konec. Iz tega, predragi, je jasna vsa ta poželjivost po vživanju v neših dneh. Vživati se hoče v vseh oblikah, vživati, ker se pravi: „Ali, moj Bog, če ne

bom vžival tukaj, kedaj pa bom potem?“ Torej, ti gledajo na življenje in vidijo življenje, dragi moji, prav poševno. Življenje je za nje tisti poševni zvonik, tisti na videz poševni zvonik, o katerem sem v začetku govoril.

Drugi, ti gledajo na življenje čisto drugače. Oni govorijo z Bogom, z Jezusom Kristusom in sè sveto katoliško cerkvijo, našo materjo. Oni govorijo, človek od Boga izhaja, človek ima telo in neumerjočo dušo, in človek, kakor je od Boga izešel, tako se vrača k Bogu nazaj. Da, poverne se k Bogu, vidi zopet Boga, ali eden, da je večno srečen in da je pri Bogu, drugi, moj Bog, zato, da je večno ločen od Boga.

To pa je tisto umevanje življenja, dragi moji, katero je Kristus sam na svet prinesel, katero je sveta cerkev skozi in skozi učila in je bilo že v stari zavezi od Boga razodeto: „Večnost je“ in „človeška duša večno živi, je neumerjoča“. Kajne, kedor tako gleda ta svet, ta, to le predobro vemo, ta je opazuje, kakor je, ta gleda človeško življenje, kakor je v resnici!“ —

Nato je prešel govornik na tretji red in njegovega ustanovnika sv. Frančiška. Z besedami velikega papeža, sv. Gregorja VII. je naslikal čas pred sv. Frančiškom. Besede so te-le:

„To edino hočemo, namreč, da bi se brezbožni spreobrnili in k svojemu Stvarniku povernili. To edino želimo, da bi sv. cerkev, ki je po vsem svetu stiskana in mesarjena, svojo nekdanjo lepoto in terdnost zopet zadobila. Za to edino se ženemo, ker želimo, da bi bil Bog v nas slavljen in bi mi z našimi brati in tudi z onimi, ki nas preganjajo, v večno življenje dospeti mogli“.

To je seveda žalostna slika. Ali tudi čas, ko je sv. Frančišek živel, ni bil boljši, kakor je povedal škof Huyn z besedami nekega znamenitega zgodovinarja, ki takole piše:

„Na mesto stare navdušenosti za cerkev je bila nastopila pri mnogih kristijanih nevoščljivost in odpornost proti bogati duhovščini, ktera je bila deloma sama postala posvetna in zato ni imela moči to nezaupnost posvetnih ljudi zatreti in se z močjo vstaviti mlačnosti in pokvarjenosti, ki se je tedaj širila. S temi nezadovoljniki so se zvezali voditelji novih krivo-
vercev, ki so nezadovoljnost, razširjeno po marisketerih krajih, izrabljali, da bi s hinavsko gorečnostjo za obnovo prvotne čistote in priprostosti cerkve navadne ljudi preslepili in za

svoja ostudna bogokletja pridobili. Nevarnosti, ki so tako nastale za duhovno in svetovno oblast, so postajale vsaki dan večje. Nasprotniki vere in države so vedno prederzніше dvigali svoje glave in ne moč orožja, ne cerkvene kazni, ne delovanje redovne in svetne duhovščine ni bilo v stanu zadržati te pogube“.

Kako dobro pa je sv. Frančišek na svoj čas vplival, to je povedal govornik z besedami velikega ljubitelja frančiškanskega reda, papeža Gregorja IX., ki pravi v pismu dne 6. aprila 1237 leta, ko je frančiškanski red škofom priporočal:

„Ker je hudobija pri prav mnogih narasla in ljubezen se ohladila, zato je zbudil Gospod red ljubljenih sinov manjših bratov, ki niso iskali svojega lastnega, ampak Kristusovega dobička in se posvetili oznanjevanju besede božje, da bi na tak način delali proti krivoverstvu in drugemu kvarljivemu zlu“.

„Naš čas“, tako je nadaljeval govornik, „je obupljivo podoben času sv. Frančiška. Prav gotovo, mnogo naprej smo kaker so bili takrat in večji v mnogih rečeh, ali kedo, ki ima oči odperle, dragi moji, kedo bi si mogel zakrivati, da se poželenje po vživanju, merzlota, sovraštvo do Kristusa in njegove cerkve vedno širših množic ljudstva oprijemlje. Ali se ne bomo stresli, če opazujemo blatno povodenj nenravnosti, ki preplavlja ves svet, da bi ga končala? Kedo naj ne vidi tega lova za denarjem in premoženjem? Saj smo vendar pred nedolгим časom brali, da je nekdo nekoga vstrelil; zakaj? Potreboval je 90 kron; ta tukaj jih ima, tako si je mislil, vstrelimo ga, in potem jih bom imel jaz. Tukaj vidimo sprijenost našega časa. Če je Bog tedaj zbudil sv. Frančiška, zbuja danes po tretjerednem shodu tretji red, da bi ljudi k sebi pripeljal.“.

„Ako hočemo v kakem času delati, kaker je treba, je prvi pogoj, da čas razumemo. Zapopasti moramo čas, v katerem živimo. . . .“.

„In kakšen je naš čas? — Govorim seveda Avstrijcem; drugod je tudi podobno. — Živimo v času, v katerem je postavodavna oblast po milosti vladarjevi razdeljena mej vladarjem in ljudstvom. Ali ljudstvo to pogosto premalo razume. Kako pa ljudstvo verši postavno oblast? S pravico voliti. S to pravico namreč voli može, ki katoliško ljudstvo zastopajo v državnem in deželnem zboru. . . . Poglejte enkrat poslance

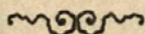
v državnem zboru. . . . Liberaljce, radikaljce itd. najdemo tukaj. Ali, od koga so izvoljeni? O Judov? to bi razumel; od Turkov? to bi razumel; od protestantov? tudi dobro; ali ni tako; izvoljeni so od katoličanov. Tega, dragi moji, meni ni mogoče umeti in je vendar umljivo; katoličani, ker nočejo umeti časa, v katerem živimo, nočejo vedeti, da je njih najsvetejša dolžnost voliti katoliške može. . . . Organizirati se torej morate vsi, da bote mogli v deželni in državni zbor pošiljati katoliške može. Poglejte vendar nepolitične organizacije. To so različna društva: društva delavcev in delavk, društva mladeničev in dekličev itd. Tu je seveda največjega pomena, da v vseh teh društvih vlada pravi duh. In pravi duh bo vladal, če bodo ta društva iz samih udov tretjega reda. Tukaj imate v kratkem povedano, kakšen je pomen tretjega reda za nepolitične organizacije. In dalje, dragi moji, kajne, kedar pride do volitve — vsak ima vendar pravico voliti, ker imamo splošno volivno pravico, torej tudi tisti, ki so organizirani od tretjega reda, — torej, kedar pride do volitve, tedaj, verjemite mi, bo vseh 500.000 tretjerednikov, v koliker smejo voliti, prav gotovo volilo moža, ki se bo v državnem zboru potegoval za načela sv. Frančiška Asiškega. Tukaj imate vpliv tretjega reda na politične organizacije. In še nekaj je prav velikega pomena. Glejte, pozabiti ne smemo nikedar, da organizacija iz ljudi obstoji. Ali ni res, če imate 20 ljudi, ki niso nič prida in se ti organizirajo, tedaj nastane organizacija, ki ravno tako nič prida ni. Če je pa 20 pridnih, 100, 1000 pridnih, tedaj nastane trdna organizacija in če so vsi nje udje v tretjem redu, tedaj čestitam tej organizaciji. . . .“

„Glejte, jaz imam v svoji škofiji toliko organizacij. Drugeče ni mogoče. Ali pri tem je toliko vnanjosti, treba misliti na toliko političnih umetnosti, in zato je nevarnost, da človek pogosto postane poveršen, da se pravi Kristusov in sv. Frančiška duh pri marisketnrih udih izgubi. Velikega pomena pa je, da se pravo notranje življenje vedno zopet spodbuja in da se nikdar na to ne pozabi, kar tako pogosto slišite pri misijonih: Reši svojo dušo! Naj bo organizacija politična ali nepolitična, na to resnico se ne sme nikedar pozabiti; zato pa je tako velikega pomena, da imamo veliko udov tretjega reda tudi v političnih organizacijah.

Ljubi moji, prosim Vas prav iz serca, skerbite, da se bo tretji red vedno bolj širil. Poglejte vender našo lepo domovino. Koliko milijonov katoličanov ima in kako malo nekatoličanov. Poglejte pa poslance, kako malo je razmeroma katoliških mož, koliko pa nekatoliških! Na tretji red moramo naše upanje staviti. Če ta ljudstvo oblada, pa se bo vse obrnilo, imeli bomo katoliške poslance. In potem sem vam porok, da se bodo sklepane katoliške postave, postave v duhu sv. Frančiška“.

Še nekaj navduševavnih besed, in škofov govor je bil doveršen. Sledilo mu je dolgo in glasno odobravanje.

(Dalje prih.).

Življenje sv. Ferdinanda III.

Leona in Kastilije kralja, tretjerednika sv. Frančiška.

P. S. Z.

Ferdinand premaga svoje domače nasprotnike.

Kaker so larski grofi, posebno Aljvar, skušali na vsaki način preprečiti, da bi bil Ferdinand kralj Kastilije, tako so potem, ko je bil za kralja priznan in oklican, vse storili, da bi mu kraljevo krono vzeli. Pomagal jim je pa pri tem Ferdinandov lastni oče, leonski kralj Aljfonz IX. Čudno! Človek bi mislil, da ga je Ferdinandova čast prav posebno veselila; saj je čast sinu tudi čast očetova. Verh tega bo Ferdinand vladal za očetom v Leonu in kako dobro bo, da bote dve sosednji kraljestvi združeni pod enim kraljem! Moč obeh bo veliko večja in mir zagotovljen. — Ali Aljfonz bi bil najraje sam kralj v Kastiliji; zato ga je silno jezilo, da je Berengarija sè svojim hitrim in globoko premišljenim načertom vničila vse njegovo upanje. Tudi Aljvar, larski grof, bi bil rad sedel na kastiljskem kraljevem sedežu, pa Berengarija je jako previdno tudi njemu prekrižala vse lepe načerte. Odtod nevolja in zavist. In oba nezadovoljneža sta se združila proti Ferdinandu.

Aljfonz je prišel z vojsko v okolico Valjadolida, pa sreče ni imel. Požigal je in vničeval, kar je mogel. Mej tem se je zbralo okoli dve tisoči Ferdinandu zvestih vitezev in vojakov ter se postavilo proti Leoncu, da bi ga izgnali iz dežele. Fer-

dinand bi se bil ž njimi lahko maščeval, pa se iz spoštovanja ni hotel bojevati proti očetu. Skušal se je mirno poravnati ž njim. Zviti Alfonz je pa le gledal, kako bi pridobil Kastilijo za se. Zato je nagovarjal Berengarijo, naj iz nova sklene ž njim zakon, pa bota oba mirno skupaj vladala nad Leonom in Kastilijo, pozneje bo pa Ferdinand obojno kraljestvo prevzel. Ali previdna Berengarija je ponudbo odločno in na kratko odbila, ker ne gre, da bi jemala nazaj kraljestvo, katero je že odstopila Ferdinandu, in hoče Bog in vsi Kastiljci, da naj je on vlada.

Ker se mu ni posrečilo na ta način dobiti kastiljske kraljeve krone in mu je Ferdinand iz spoštovanja le prizanašal, je Alfonz vojsko nadaljeval. Odpravil se je naravnost proti Burgom, poglavitnemu mestu Kastilije. Vitez Lopes Dias iz Hara je spoznal, kaj nasprotnik namerja. Hitro gre s Ferdinandu zvestimi vojaki proti Burgom in zasede mesto, preden Alfonz tja pride. Ko je došel, vidi, da je prekasno in da so Kastiljci pripravljeni bojevati se za Ferdinanda do zadnjega moža, njegovi pa, da niso nič kaj vneti za boj proti Ferdinandu, ki so ga ljubili in spoštovali še od takrat, ko je bil v Leonu. Alfonz se mora verniti domov.

Mej tem so se Ferdinandu podala vsa mesta v Estramaduri, samo larski grofi so se še vpirali in dalje delali načerte, kako bi prišli do vladanja v Kastiliji. Izmislili so si, naj se okliče za kastiljskega kralja Ludovik, francoskega kralja in Berengarijine sestre Blanke triletni sin. S tem so mislili dobiti Ludovika pod svoje varstvo, ž njim pa tudi vladarstvo Kastilije, kaker pod Henrikom. Toda s tem protipostavnim predlogom niso imeli sreče pri Kastiljcih; pa tudi modra Blanka ne bi bila nikaker hotela vrvati svojega sinu na tuji prestol in žaliti sestro Berengarijo.

Ker Aljvar se zvijačo ni dosegel namena, je napadel z vojsko in dražil Alfonza IX. proti sinu Ferdinandu. Le toliko se je vdal, da je izročil Berengariji mertvega brata Henrika, čiger truplo je ležalo še vedno nepokopano v Tarijegu. Berengarija je dala truplo dostojno položiti poleg svojega očeta in matere in tudi Ferdinand ga je spremljal do grada Munja. Tu se je vstavil s svojimi vojaki in vitezi ter začel grad oblegati. Aljvarovi priverženci so se postavili v bran. Ferdinand je ravnal ž njimi viteški. Trikrat jih je pozval, naj se vdajo; ker

tega niso storili, je grad z naskokom vzel. S to zmago si je Ferdinand pridobil strah pri sovražnikih, spoštovanje pri svojih. Na to je vzel še terdnjavi Lermo in Laro. Ljudje so bili veseli, da so bili s tem rešeni krutosti larskih grofov in radi so priznali Ferdinanda za svojega kralja. Od tega časa je veljal Ferdinand za hrabrega vojskovodjo. Zavoljo njegovega velikodušnega ravnanja do nasprotnikov pa si je osvojil serca vseh, da so mu popolnoma zaupali.

Toda larski grofi s temi Ferdinandovimi zmagami še niso bili vničeni. Imeli so še več terdnih gradov in lepa posestva. Ferdinand je moral biti še vedno pripravljen na vojsko. Pa manjkalo mu je denarja, ki je za vojsko neobhodno potreben. Tu mu je pomagala mati. Prodala je svoje dragocenosti, ki jih je hranila še od mladih let in od poroke sem. Ves znesek, ki ni bil ravno majhin, pa za vojsko tudi ne prevelik, je dala Ferdinandu, da je mogel v teku zime, ki je ravno nastopila po zadnjih njegovih zmagah, zbrati in pripraviti nove čete za vojsko proti Larcem. Spomladi l. 1218 je šel nad glavne njihove gradove. Ljudje so ga z veseljem sprejemali in radi se mu vdajali; ali terdne gradove so larski grofi dobro branili. Ferdinand se je moral verniti nazaj v Burge, ne da bi jih bil osvojil. Nad ljudmi, ki so se bili vdali Ferdinandu, so se larski grofi takoj po njegovem odhodu grozno maščevali. Z ognjem in mečem so jim pokončali hiše, polja in sploh vse, kar jim je prišlo pod roke. Ali kazen za to kruto ravnanje ni izostala.

Papež Honorij III. je posegel vmes; z najstrožjimi cerkvenimi kaznimi je zažugal temu, ki bi sovražno napadel Ferdinanda v njegovem kraljestvu. Zakaj, Ferdinand je postavni kralj v Kastiliji in postavni naslednik v Leonu, zato mu ne sme nihče jemati, kar mu po pravici gre. Tako sporočilo je dobil tudi Alfonz v Leon. Vedel je, da je stvar zelo resna, zato si je za enkrat premislil in vsaj navidezno delal za mir s Ferdinandom. Za kraj pogajanja je določil mesto Palencijo.

Zakaj je hotel, da bi Ferdinand prišel ravno v Palencijo, ni znano. Morebiti je tamošnjemu škofu največ zaupal. Mogoče je pa tudi, da bi bil Ferdinanda rad spraval v nove neprilike. Pot v Palencijo je namreč Aljvar zasedel in Ferdinand se je moral, če je hotel v Palencijo, izpostaviti nevarnosti, da ga Aljvar napade. Kljub temu je Ferdinand meseca julija 1218 l. odšel v Palencijo s svojo materjo in vitezi. Aljvar je 19. sep-

tembra na svojem gradu Herrera prevzetno opazoval in kaker Goljat Davida zaničljivo meril moč kraljevih, ki so ravno mimo šli. Derzno je šel iz grada v bližino ceste. Dva brata, viteza Feljez, Ferdinandova zvesta spremljevalca, sta ga spoznala, spustila se ž njim v boj, ga vjela in odpeljala pred Ferdinandu in Berengarijo. Vesel je moral biti, da je prišel v roke tako plemenitega nasprotnika. Ljudje so sploh rekli, da je bil perst božji tu in so hvalili Boga, da je vender enkrat konec vojske. V Valjadolidu so se pogajali z Aljvarom, ki je moral izročiti osem gradov in dati sto vitezev, s katerimi bi Ferdinand vzel še njegovemu bratu dva gradova. Ta se je brez upora vdal in priznal Ferdinandovo nadoblast.

V teku šestih mesecev se je Ferdinandu posrečilo napraviti mir in vse svoji oblasti podvreči.

Pa mir ni dolgo trajal. Hudobni Aljvar je vse obljubil, samo da je dobil prostost. Že naslednjo spomlad je pa zopet prelomil dano besedo. Napadel je kraje okoli Palencije, odkoder je bil kmalu pregnan. Zatekel se je k Leoncu, ki je tudi nazaj zašel v svojo staro slabost in z nova napadel Kastilijo. Ali dobri Ferdinand se ni mogel odločiti, da bi se bojeval proti očetu. Zato mu je pisal tako-le pismo: (Acta Sanctorum, 30. maja str. 665).

„Gospod oče, kralj Leona, don Aljfonz, moj gospod! Kaj hoče ta tvoja jeza? Zakaj mi prinašaš škodo in vojsko? Ničesar takega nisem od tebe zaslužil. Lehko je razumeti, da ti ni vseč moja sreča, dasi bi se moral zelo veseliti, da imaš za sina kralja Kastilije, ki bo tebi vedno v čast. Zakaj nobeden kralj, ki se me boji, naj bo kristijan ali maver, si ne bo upal tebi škodovati. Odkod ta tvoja velika serditost? Iz Kastilije gotovo ne bo prišla na te, dokler boš živel, nobena škoda ne vojska v dneh mojega življenja; nasprotno bodo tisti, ki so te prej nadlegovali, sedaj te častili in bali se te. Zato vedi, da sam sebi škoduješ. Moreš pa tudi spoznati, če le hočeš, da je meni bolj, kaker kateremu drugemu kralju na svetu, mogoče delati tebi ovire, in napravljati grozne sitnosti. Toda kaj takega si ne dovolim, ker si moj oče in moj gospod; pa to tudi ne bi bilo dobro. Dostojno se mi torej zdi, da te rajši terpim, dokler ne boš sam spoznal, kaj delaš“.

Pismo ni doseglo zaželenega vspeha. Pritisnile so pa druge sile, da je Aljfonz moral mirovati. Portugaljska mu je grozila

z vojsko, ker se je vnel prepir za neketera mesta, ki si jih je bil Alfonz prisvojil; denarja in vojakov mu je primanjkovalo in verhu tega je še Aljvar začel bolehati, ki ga je dosedaj vedno ščuval proti sinu.

Oče in sin sta se pomirila in si zagotovila mejsebojno pomoč proti Mavrom. To premirje je tudi Aljvaru vzelo vse upanje, da bi se še kedaj mogel vzdigniti proti Ferdinandu. Bolehal je na vodenici. Vsled neprestanih bojov je vse zapravil; ko ubožen vitez je šel v Toro, tam stopil v viteški red sv. Jakoba in ko tak je vmerl dne 7. marcija 1220 leta. Berengarija je temu svojemu najhujšemu nasprotniku poskerbela dostojen pogreb, prevzela vse stroške in poslala sè zlatom pretekan pert, da so vanj zavili Aljvarovo truplo. Tako se maščuje kerščanska ljubezen.

Aljvarov brat Ferdinand se je vmeknil v Maroko, kjer je ščuval kalifa proti kralju Ferdinandu. Pa tudi tega grofa Larskega je kmalu napadla neozdravljiva bolezen ter ga položila v grob.

Tretji grof Larski Gonsalo, brat Aljvarov in Ferdinandov, se je skušal nekaj vstavljati, pa brez uspeha. Šel je v Andaluzijo in tam vmerl.

Tako je bil Ferdinand rešen vseh treh larskih grofov, ki so skorej celo stoletje, vštevši njihovega očeta, nadlegovali Kastilijo.

Sedaj je še le Ferdinand mogel posvetiti svoje moči vojski proti Mavrom. Preden pa prejdemo h tem, je treba omeniti še neki važen družinski dogodek, to je

Ferdinandova prva ženitev.

Skerbna mati Berengarija, ki je na vse mislila in vse previdno vravnala, je tedaj že dvajsetletnemu Ferdinandu razodela željo, da bi se oženil in on, vedno poslušen svoji materi, se je tudi v tem vdal nje dobremu svetu. V domači deželi je bilo povsod sorodstvo, zato mu je Berengarija poiskala nevesto na Nemškem. Najberž sta ji pri tem pomagala z modrim svetom sestra Blanka in nadškof Rodrigo.

Odločila sta se oba, Berengarija in Ferdinand, za najmlajšo hčer kralja Filipa Švabskega, sedemnajstletno princesinjo Beatrico.

Njenega očeta Filipa hvali zgodovina ko plemenitega moža, krotkega viteza in najboljšega mej Hohenštavfi. Mater Ireno

opeva pesnik, da je bila „roža brez ternja, golobica brez žolča“. Nevesto Beatrico pa imenuje nadškof Rodrigo: „lepo, plemenito, modro, skromno, ljubeznivo“. In da je zaslužila te lepe naslove, nam poterjuje že to, da jo je previdna, modra in bistrogleda Berengarija spoznala za vredno ženo svojega Ferdinanda, kraljico ponosnih Kastiljcev.

Ko se je bila torej Berengarija na vse strani posvetovala in na kastiljskem dvoru vse vredila, je izbrala može, ki naj bi šli snubit nevesto. Bili so škof glavnega mesta Burgov, dva opata in en prior, vsak sè svojimi spremljevalci. Meseca majnika 1219 l. so šli od doma.

Snubiti so jo morali pri cesarju Frideriku II, ker je bil oče neveste pred enajstimi leti ubit in je bil ta cesar njen varih ali jerob. Čez štiri mesece se je še le odločil in dovolil. Napravili so ženitvovanjsko pismo; nevesti je bila zagotovljena bogata dota, in na to se je odpravila na daljno pot v novo domovino. Pot jih je peljala skozi Pariz, kjer je Blanka sè svojim možem in štiriletnim sinčkom Ludovikom vse po kraljevo sprejela; kralj Filip Avgust jim je dal častno spremstvo notri do španske meje.

Berengarija je prišla nevesti nasproti blizu do meje (do mesta Viktorije) z mnogimi cerkvenimi in svetnimi dostojanstveniki, ki so jo preserčno pozdravili ter jo spremljali proti Burgom. Tu jo je čakal ženin z najvišjimi v deržavi in zastopniki mest. Pozdravil je nevesto z njemu lastno odkritoserčnostjo, ter javno se zahvalil odličnim snubcem, da so mu jo pripeljali. Na to so prihodnjo kraljico slavnostno spremili v mesto.

Čez dva dni so se zbrali v cerkvi, kjer je bil Ferdinand za polnoletnega in samostojnega vladarja priznan. V soboto na dan sv. Andreja 1219 l., so obhajali poroko. Ferdinand je dobil dobro ženo, Kastilija plemenito kraljico; le škoda, da je šestnajst let nato že vmerla.

Bog je ta zakon blagoslovil z deseterimi otroci, sedmimi dečki in tremi hčerami Eleonoro, Berengarijo in Marijo; poslednja je kmalu po rojstvu vmerla, Eleonora tudi ni dolgo živela, Berengarija je šla v samostan, kjer se je posebno odlikovala v ljubezni do bližnjega in vmerla ko opatinja. Od sinov pa razen zadnjega, Sanča, ki je vmerl ko nadškof v Toledo, nobeden ni delal očetu posebne časti, še manj so ga posnemali v čednostih in pobožnosti.

Kaj piše naš novi kitajski misijonar.

P. H. B-

et al.

Tu vam predstavimo našega mladega kitajskega misijonarja p. Engelharda, ki smo ga v osmi številjki lanskega tečaja priporočili dobrim srcem in mu želeli srečno pot do pre-

lepega cilja. Njegova tako skerbno gojena želja je spolnjena. Kot duhovni oče U *), kakor so mu ime dali, že lomi kruh resnice pripravnim paganskim srcem in zaliva mlado rast, da ne usahne.

Iz njegovih dosedanjih pisem se vidi, da upanje, ki smo je ob slovesu izrekli, ne bo prazno, ako ga ljubi Bog ohrani, za kar bomo prosili. Ni moj namen teh pisem v celoti tu priobčiti, ker so deloma zasebnega značaja, namenjena domačim, deloma poroča o stvareh, ki nam jih je že p. Baptist popisal. Vender imajo toliko zajemljivega, da bo našim bravcem gotovo všeč, če to ali ono iz njih posnamemo.

Dne 17. velikega serpana je odšel iz naše srede. Po prišerčni poslovitvi od matere, sester in enega brata, smo ga z očetom in drugima dvema bratoma spremili k večernemu gorenjskemu vlaku. Nenavadno vesel se je poslovil. Ko je stroj zažvižgal, je skozi okno še enkrat smehljaje vperl pogled na očeta, da si vtisne njegovo podobo v spomin in zginil je v noč. . . .

V jutru 19. je prišel v naš veliki kolegij sv. Antona v Rimu. Tu ga je že čakalo deset drugih redovnih sobratov misijonarjev, da se skupno poklonijo sv. Očetu in prejmo vzvišeno poslanstvo. Sprejem je bil določen za isti dan ob enajsti uri. „Kako srečni smo bili denes ob enajsti uri“, piše starišem: „šli smo k sv. očetu. Papež so nam „obesili na vrat misijonske križe in nam dali s tem misijonsko oblast; potem so nam v navdušenem govoru rekli, naj le stanovitno oznanjamo Križanega . . . naj se le večkrat ozremo na Njega, ki je dopolnil največje misijonsko delo, na našega Odrešenika, in lahko ter z veseljem bomo to storili“. .

Drugi dan ob isti uri so se predstavili predsedniku skupščine za razširjanje sv. vere, kardinalju Gottiju in predsedniku skupščine za redovne zadeve kardinalju Vives. — Pervi je nekaki misijonski papež, drugi verhovni sodnik v raznih redovnih zadevah.

Do triindvajsetega jim je bilo potem dovoljeno ogledati znamenitosti večnega mesta. Ta dan je bil določen za slovo.

„Slovo je bilo kaj lepo“, sporoča domov. „Vsi sobratje so nam želeli srečno pot. Namestnik prečastitega patra gene-

*) Kitajci so ga kerstili u-sen-fu t. j. U duhovni oče. V njegovem priimku Avbelj, so namreč najbolj slišali glas u.

ralja, so nam lepo govorili in mej drugim rekli, kako smo srečni mi, ki smo prejeli tako veliko milost od Boga. Angeljskim ramam Bog ni naložil te naloge, a nam revnim ljudem jo je dal in obljubil pomoč. Nazadnje so nam rekli častitljivi pater: Pojdite, možje božji, mej pagane, pojdite, oni so potrebni vaše pomoči! Pojdite in spreobračajte jih in rešite svoje duše in duše njih, ki so še v smertni senci. In ločili smo se! "...

V spremstvu štirih sobratov so zasedli ob dveh popoldne berzovlak ter se odpeljali proti Neapolju. Ob sedmih so bili že zopet mej gostoljubnimi brati. Ker so morali tri dni čakati na parnik, so imeli priliko spoznati pristno italijansko življenje in verjenje, po katerem je znan Neapolj po celem svetu.

(Dalje prih.).

Bl. Bernardin Feljterski.

P. B.

XI. Poglavje.

Bl. Bernardina prvi „mont“; misli blaženega o „montih“.

L. 1448 je Bernardin v Mantovi vstanovil svoj prvi „mont“ *) kaker so berž s kraja rekli frančiškanski posojilnici - zastavljavnici.

*) Beseda »mont« se izvaja iz latinskega mons, kar so rabili že starega veka pisatelji v pomenu kup, velika množina, in to v zvezi s »pecunia« kaker tudi z drugimi pojmi.

V bankah in zastavljavnicah, ker takrat še ni bilo vrednostnih papirjev, je bilo res videti mnogoštevilne vreče, cele kupe ali kopice denarja.

Popolno ime frančiških zastavljavnic je v latinščini Montes Pietatis, v italijanščini monti di pietà. Pomeni pa pietas a) ljubezen mej najožnimi sorodniki v domači hiši, mej stariši in otroci; b) vsmiljenje (Ah pietà, ti prego! Ah pietà per Dio. Vsmiljenje, te prosim! Vsmiljenje, za Boga!) c) pomeni pietas tudi pobožnost. Kako naj po tem takem poslovenimo »montes pietatis«, monti di pietà. Z nobeno besedo ne zadenemo latinskega in italijanskega imena. Zato smo frančiškanske zastavljavnice raji imenovali le kratko, »monte«, kaker imenujejo goriški Slovenci svojo goriško menda že davno in, kaker navadno tudi italijani in francozi na kratko pravijo. (Portugizi so imenovali monte — »misericordias«).

Frančiškanskim »montom« le po imenu sorodni so bili »montes profani posvetni, monti«, katerim ni bila dobrodelnost pred očmi. Ti so bili tu zavarovalnice, tam banke, ondi državne posojilnice. Prvi »posvetni mont« je bil vstanovljen v Benetkah mej leti 1164 in 1178.

Vsiljuje se nam vprašanje, zakaj ni v prvih 15 letih svojega misijonskega delovanja nikjer tega storil? Ali na to vprašanje res ne vemo odgovora. Letopisci omenjajo le to, da je ustanovil v Mantovi svoj prvi „mont“ s pomočjo knežev, ki je 1. decembra 1484 dotični odlok podpisal ter z lepim zneskom k ustanovi sam pripomogel. Njega so posnemali plemiči in meščani, tako, da so mogli pred božičem l. 1484 „mont“ odpreti. Določilo se je, da posojila nimajo v prvem letu presegati šest funtov, obresti pa bodo plačevali deset od sto (kmalu so jih mogli znižati na pet). Ker so dopuščenost obresti nekateri — redovniki — tajili, je v škofijski palači prišlo do disputacije ali učenega prepira, v katerem je zmagal Bernardin na veliko veselje ljudstva, ki ga je potem navdušeno spremljalo do samostana. Slovesna procesija zadnjo adventno nedeljo, pred katero je zastavo „monta“ nosil Bernardin sam, je obetala zavodu obstanek, tem bolj, ker je z judi knez zdaj ostreje postopal; prisilil jih je celo na dan sv. Silvestra poslušati pridigo blaženega. Ker pa boji zoper novo ustanovo le niso ponehali, se je Bernardin potrudil, da je dobil od papeža samega poterjenje. Z bullo „Ad sacram“ je sv. oče Innocencij VIII. dne 29. nov. 1486 „mont“ poterdil. Tudi je papež opominjal, naj se podpira ta zavod, in izrekel izobčenje nad vsakim, ki bo zoper njega erval. A nekaj se je prezerlo: dobrotnikom tega „monta“ papež ni podelil nobenih odpustkov in brez teh bi bil zapostavljen za druge. Bernardin se torej v novič oberne do papeža, ki nato s pismom (breve) „Fideli ratione“ podeli vsem dobrotnikom prvih desetih let popolni odpustek za smerno uro. Kljub temu ves čas Bernardinovega življenja niso ponehala nasprotovanja.

Ob ti priliki je potrebno, da se seznanimo z mislimi blaženega o „montih“.

Brez vsacega spisa bl. Bernardina o „montih“ — žal! ni nam o njih zapustil res nobenega, — navezani le na nekatere borne opazke redovnih zgodovinarjev, bi bili v veliki zadregi, ke bi hoteli jasno povedati, kakšne „monte“ je on hotel. Vender je previdnost božja poskerbela, da se je ohranil spis druge roke, ki o ti reči razpravlja in ima skoraj isto veljavo, kakor ke bi bil izešel izpod peresa našega blaženega samega. To uslugo nam je storil neki drugi Bernardin, pater Bernardin de

Busti *) sè svojim delcem „Obramba montov“. V tisku je „Obramba“ zagledala luč res še le (tri leta) po smerti bl. Bernardina (v Milanu pri Uljderiku Šincencelerju 1497). Važne za našo reč pa so spisu na čelo postavljene besede: „Sestavljen je bil ta spis v zadovoljnost blaženega patra Bernardina Feljterskega istega reda, ki je patra Bernardina de Busti večkrat spodbujal, naj spiše kako reč o opravičenosti in koristi njegovega dobrodelnega „monta“, rekoč mu: „Vaše spise jaz rad vidim“. Iz teh besed sklepamo, da je v ti knjigi, spisani na spodbudek in zadovoljnost bl. Bernardina Feljterskega, najti za gotovo njegove misli o „montih“.

Ako nam je kakšna reč še temna, imamo druge dokumente enake važnosti, h katerim se lahko zatečemo. Ohranile so se n. pr. vstave (štatuti) „monta“ v Padovi, ki so bile se-

*) Bil je pridigar, versnik in sobrat našega blaženega. Wadding pravi, da je v imeniku imenitnih pridigarjev reda manjših bratov, ki so jih klicali knezi, škofje itd., da bi pridigovali v velikih mestih, vsako leto najti ime patra Bernardina de Busti. Vmerl je l. 1500, šest let za našim svetnikom; rojen pa je bil v Milanu. De Busti je njegovo rodbinsko ime. Bil je zelo izobražen v leposlovju, v modroslovju, bogoslovju, v pravi in v sv. pismu. Zapustil je lepo število del. »Obramba montov« je izešla pod naslovom: »Defensorium montis pietatis contra figmenta omnia aemulae falsitatis.«

Kaj obsega naša »Obramba?« Razdeljena je v dve razpravi. Obe se začenjate z razlago psaljma, ki ga obrača De Busti na »monte.« Najprej psalem LXVII: Mons Dei, mons pinguis. etc.; potem (k drugi razpravi) psalem LXXXVI: Fundamenta ejus in montibus sanctis etc.

Perva razlaga obsega štiri dele.

Pervi del, imenovan Contrarietatis, obsega vgovore. Vseh je štiri-deset. Lepo število! Vidi se, da je delo bl. Bernardina bilo dejano na rešeto. Z nobenim vgovorom mu niso prizanesli.

Drugi del, Veritatis, in tretji del, Solubilitatis, prinašata odgovore na navedene vgovore, najprej splošno, potem na vsaki posebe. V zadnjem, četertem delu, Probabilitatis, navaja in pojasnjuje de Busti, zakaj naj vstanavljajo kristjani povsod »monte«.

Druga razprava je razdeljena v sedem delov. Njih naslovi in vsebina, katero obravnavajo, je, kaker sledi: 1. Nominationis, opravičuje ime »mont.« 2. Commendationis, navaja naravne vzroke, ki priporočajo »monte.« 3. Justificationis, našteva 60 razlogov, ki od »montov« odbijajo očitane oduševstva. 4. Confirmationis, obsega papeške akte (pisma) s katerimi so poterjeni in odobreni »monti.« 5. Approbationis, odobrenja, ki so jih dali bogoslovci, doktorji prava itd. 6. Regulationis, razlaga štatute in navodila za upravljanje montov. 7. Oblationis, navaja sredstva, kako potrebni denar za »monte« dobiti.

stavljene s pomočjo bl. Bernardina (priobčil jih je Peter Savio 1. 1686.). Naposled še obstoji njegovo delo: „monti“, ki hranijo njegov duh. —

Večinoma so se pisavci življenja našega blaženega zadovoljili s tem, da so ga slavili ko razširjevalca „montov“; našli so razne vstanovitve in omenili dobiček, ki so ga po njih imela mesta in sela. Nam se zdi, da se s tem ni dovolj storilo, da ne odgovarja to važnosti njegovega dela, ki se je ohranilo skozi stoletja in razširilo po vseh deželah ter vzročilo veliko spremembo na gospodarstvenem polju. Tako delo zasluži, da se natančneje ogleda in preišče. Zato tu nekaj o mislih blaženega o „montih“,

1. O potrebi takega zavoda. Tri verste deržavljani razločujemo po premoženju. So bogatini, ki imajo vsega v izobilju ter ničesar ne pogrešajo. So vbožci, ki še potrebnega nimajo in se preživijo le z delom svojih rok. In mej obojimi so taki, ki niso ne bogati ne vbogi. — Zapoved ljubezni nalaga bogatinu v sili vbožcu deliti miloščino. Za srednje verste ljudi pa bi bila v sili miloščina preveč, le posojila jim je tedaj treba. S posojili pa nihče ni vsiljiv. Zastavo jemati, se mu zdi gerdo in terdo, denarja v nevarnost zgube postavljati pa tudi ne mara. Zato rajši ne posoja. In zopet: marsikdo, ki bi lahko posodil, je že tako visoko stoječ, da je navadnim ljudem nepristopen. Iz tega sledi: Posojilni zavod je v vsakem kraju družabna dolžnost bogatinov; graje vredni so, ako ne skerbe zanj. Zakaj, tako prepuščajo srednje verste oderuštvi.

2. O glavnici. Za „mont“ je hotel Bernardin precej obilo glavnico, ki bi rastla od dne do dne na razne načine: z darili, miloščino, zapuščinami. . . Tako je Bernardin nasvetoval v Padovi, da se naj za „mont“ ob gotovem času pobira miloščina od hiše do hiše, in storile so to neke goreče osebe. Vstanovil je posebno bratovščino, katere udje naj bi dajali po en sold na mesec. Prirejale so se procesije, ki naj bi celo mesto spodbujale k miloščini. Udje vseh bratovščin in rokodelskih cehev so dajali letnino. Tudi od nekaterih davkov so se dohodki „monta“ množili. Kratko, denar za „monte“ so nabrali večinoma iz prostovoljnih prispevkov (miloščine), iz občinskih naklad, iz letnih davkov in glob, in naposled iz tega, kar so zasebniki posodili, sperva brezobrestno, pozneje proti zmerni odškodnini.

Res, denar je bil v petnajstem stoletju v pokrajinah od morja oddaljenih redek. In tisto malo, kar so ga imeli, so skerbno hranili. Mejem ga je vender bilo v rokah nekaterih mnogo. Neredko je Bernardin zadel na velikodušne dobrotnike. Tako je neka gospa v Vičenci obljubila dati sto zlatov za „mont“ vsaki dan, ako Bernardin svoje pridiganje tam še podaljša. Ostal je še cel mesec in je tako pridobil za „mont“ tri tisoč zlatov (48,000 lir). — Jeronim Bernardi je podaril štirideset tisoč zlatov (640,000 lir) za tamkajšni „mont“.

Darovani denar je imel Bernardin za temeljno skalo, na katero je hotel postaviti visoko poslopje „montov“. Hotel je, da kerščanska ljubezen spravi skupaj glavnico, potem pa se popolnoma odpove dobičku. Glavnica prejde v last „monta“. — Večkrat je darežljivost zadostovala, da se je za „mont“ skupaj spravil precej obilen znesek. Vender pa se niso ti dobrotniki oropali vseh virov svojih dohodkov. Verhu dane miloščine so lahko „montu“ denarja tudi posodili. „Poberite kosce, da konca ne vzamejo“, te besede Gospodove je imel Bernardin pred očmi in ni terpel, da bi denar v omare zapert in v nogavice zavit ostajal brezkoristen.

3. O obrestih. Za vstanovitev „monta“ je potrebna glavnica, ki bi se morala zavoljo vsakoletnih stroškov za oskerbovanje kerčiti čim dalje bolj. Kako te stroške pokrivati, ne da bi se pri glavnici poznalo? Ali z vedno novimi prispevki dobrotnikov, ali pa z obrestnimi prirastki. Brezobrestno posojilo, to bi bilo res nekaj vzvišenega, navdušenja vrednega. Ali navdušenost se lahko izkadi, kaker dim, posuši, kaker rosa na travi. Zato pa „monti“ niso smeli odvisni biti od uspehov pridig ali samo osebnih lastnosti nekterih ljudi. „Mont“ je moral stati na lastnih nogah, ako si je hotel zagotoviti obstanek. Bernardin si je rekel: Potreba posojil ne bo nikoli prenehala; a edini pripomoček, da preneha, kar je nepošteno, je, vpeljati, kar je pošteno, in tako za celi svet. Posojilna naprava, odperta vsem potrebam, majhinim in velikim, ne bo imela obstanka z umetnim življenjem. Morala bo živeti iz sebe, in zato je treba, da zajema svojo življenjsko moč iz posojil na obresti.

Obresti pri „montih“ so imele edini namen, pokriti stroške, to je, najemščino za hišo, kjer se je „mont“ nahajal, za oskerbovanje zastav, za plačo urednikov itd. Prevdariti je bilo treba letne stroške in po njih visokosti nastaviti obresti.

Navadno se je pri novih „montih“ moralo terjati deset od sto. Tako v Mantovi, kjer je papež Innocencij VIII. take obresti odobril. Pa „mont“ je vspeval, in potem je bilo mogoče obresti znižati na pet od sto.

Primerjajmo te obresti s tistimi, ki so jih terjali oderuhi. „Montom“ se je plačevalo pet do deset od sto v pokritje stroškov. Iz katerih vzrokov pa so oderuhi zahtevali višje obresti? Ali, ker so se bali zgube? Pa saj so hranili zastave, neprimerno večje vrednosti. Zgubiti so mogli le dolžniki. Nepreklicljivo so zgubili zastavo, ako je niso rešili ob roku. Oderuh je zastavo prodal in obderžal vso ceno. Taka krivica je pri vseh frančiškanskih „montih“ bila nemogoča. Tu vrednost zastav ni znatno presegala posojila. In kar je pressegala posojilo, je „mont“ vernil, keder je nerešeno zastavo prodal.

4. O n a m e n u „m o n t o v“. Poglavitni namen „montov“ je bil, zatertje oderuštva. Ker so se judje z oderuštvom bavili,*) zato so tudi v vstavah bile prepovedi zoper njih pravice. Vse te prepovedi so merile na to, da se judom onemogoči oderuško posojilo. Ali Bernardin je vedel, da je samo s prepovedjo malo doseženo. Lakomna strast je vedno poderla slabe jezove. Samo kerščanska organizacija „montov“, ketere je naš blaženi modro vredil, je izlečila rano, tam, kjer so patrovo besedo verno poslušali.

*) V državnem arhivu v Milanu se je našel star pergament, ki obsega izvirno besedilo neke pogodbe, ki se je sklenila mej judom Salomonom de Callis in mestom Parma. Ta pogodba dovoljuje judu, odpreti banko za dobo deset let; smel bo posojevati na zastave. Pogodba je sklenjena pred notarjem in obsega sedemnajst členov, v katerih so popisane pravice in dolžnosti Salomona de Gallis. Naj neketere navedemo.

Vsled 2. člena se dovoljuje Salomonu jemati dvajset od sto; mejtem, ko je neki drugi jud v Parmi imel pravico pet in dvajset zahtevati. Tako so judje zavolj tekme mej seboj zniževali postavne obresti. V začetku so jemali veliko več. Ali največjega dobička niso imeli od obresti, ampaz od zastavo, ketere so zahtevali šestkrat višje vrednosti, kaker je bilo posojilo.

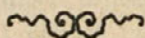
Pogodba parmska prepušča Salomonu popolno prostost glede vrednosti zastav.

Člen 3. dovoljuje Salomonu, da sme posojevati na zastave komerkoli, moškemu ali ženski, polnoletnim in maloletnim, samostojnim in poslom.

Člen 11. prepoveduje vsako tožbo soper Salomona. Le ako dve osebi skupaj napravite tožbo soper njega, tedaj je treba, da povprek stvar preiščejo najimenitniši parmski meščani in se vsem spoštovanjem sè Salomonom postopajo.

Materijalni svet, si je mislil Bernardin, je podveržen zakonom, ki mu jih je Bog naložil in jih človek ne more odpraviti; ti zakoni delujejo s toliko prirodno silo, da se jim je nemogoče vstavljati. Nikoli ne bo človek zabranil, da ogenj ne bi gorel; nikoli ne bo hodil po vodi kaker hodi po trdnih tleh; nikoli ne bo mogel storiti, da bi reke tekle nazaj v gore k svojemu izvirku. . . Vse, kar človek more, je, da si izkoristi natorne moči, potem ko je spoznal njih bistvo. Z ognjem si kuha jedi, si greje izbo, kuje železo. . . Ravno tako vporablja vodo in druga natorna sredstva.

Dobro! v gospodarskem redu so tudi zakoni, ki bi jih človek zastonj skušal keršiti. Postal bi žrtev svoje prederznosti ali svoje nevednosti, ker sila gospodarskih zakonov ni nič slabša kaker prirodnih. Tu nekaj takih zakonov. Blago je drago, keder je redko. Tekma zniža ceno, državi prideržana prodaja jo zviša. Zaupanja (ali kredita) si ne pridobiš na povelje, ampak z dokazi poštenosti, pridnosti, natančnosti in — ročnim plačevanjem. Ali tukaj ni mesto, da bi našteli vse te zakone, o katerih govori politično gospodarstvo. To bi nas predaleč zavedlo. Naj nam zadostuje, da smo opozorili nanje. Dostavimo le še pripombo: Moder človek bo skušal te zakone spoznati in si jih potem obračati v svojo korist. (Konec tega pogl. prih.)

Drobtinice

iz pridig serafinskega cerkvenega učenika sv. Bonaventure.

P. H. R.

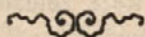
„Tisti zmaj, to je, stara k^{ol}ča, namreč hudobni duh, je imel sedem glav, namreč sedem pglavitnih grehov, s katerimi hudoba napada svet: proti kateremu se je boril blaženi Vincencij. Perva glava ali perva zver je napuh: druga, nevošljivost; tretja, jeza; četerta, lenoba; peta, lakomnost; šesta, požrešnost; sedma, nečistost.

Te je sedmero glav hudobnega duha, s katerimi namerja nas požreti in sebi vtelesiti. Napuh želi visokost; nevošljivost, bliščobo; jeza, zmago; lenoba, brezdelnost; lakomnost, obilnost; požrešnost, poln trebuh; nečistost, naslado.

Ta kača se služi skrivnih zvižčaj : in tedaj, ako hoče gdo biti ovca, ga bo precej požerla.

Zato treba da imamo obraz leva in moč leva“. (De S. Vinc. mart.).

„Predragi, mi hodimo po gozdih, kjer so tatovi in roparji: zato moramo pazljivo hoditi in ponižno, ne osorno in prevzetno, da nam ne vkradejo naših dobrin“. (Sermo de S. Nicolao).

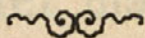

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine goriške: Rozalija (Marija) Črnič iz Bilj, Marija (Elizabeta) Strgar iz Srednjega, Katarina (Elizabeta) Bregant iz Št. Andreža; brežiške: Ana Vogrin, Helena Škofljanec in Andrej Pangrarčič s Čateža, Franc Škufca, Anton Iljaš in Andrej Lipej z Bizeljskega, Marija Petelinec z Dobove, Marija Bogolin s Cerkelj, Katarina Mikec z Berdovea; svetogorske: Marija (Elizabeta) Šuligoj † 8. marca v Lokovcu, Marija (Elizabeta) Rušič † 11. marca pri Sv. Luciji, Katarina (Elizabeta) Žbogar † 16. marca v Lomu, Ivan (Jožef) Sova † 25. marca v Dol. Trebuši; drugod: Marija (Elizabeta) Tomazin v Teržiču, Ivana Kernel † 22. prosinca 1911 v Slavini.

Dalje se priporočajo v molitev: neki duhovnik za ljubo zdravje; da bi se vernil veči znesek prepuščen cerkvi in misijonom v dar; za dar pobožnosti in da bi mogel opravljati svoje službene dolžnosti; neki tretjerednik, ki ga že dalj časa hudo boli desna noga, za izboljšanje zdravja, če je božja volja, za ozdravljenje bolnega vratu vsled hudih oteklin in v še neke druge dobre namene; neka tretjerednica iz Noveštifte za pomoč Božjo v britkostih in stiskah za voljno poterpljenje, vdanost v Božjo voljo in za zdravje, če je Božja volja; ravno tako neka bolna žena za zdravje ali srečno zadnjo uro; dve tretjerednici v dobre namene; neki mož priporoča svojo bolno ženo in otroci bolno mater; T. P. na Rečici ob Paki svojega očeta in brata; neka tretjerednica svojega svaka, da bi ga Bog pripeljal na pravo pot; nekdo svojega spovednika in sebe za

poterpežljivost in stanovitnost do konca, tudi za razsvitljenje in neko osebo, da bi se poboljšala; neka žena svojo družino za večo zastopnost in ljubezen.

Zahvala za vslišano molitev.

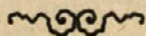
Dve leti sem bil na črevih hudo bolan; bolečine so bile neznosne, vsa moja delavnost zelo obtežena. Po natančni preiskavi mi pove zdravnik-strokovnjak, da si morem življenje rešiti le s hudo operacijo, da pa tudi po operaciji ni misliti na popolno ozdravljenje. V tej veliki stiski sem se obrnil k brezmadežni Devici proseč jo ljubega zdravja, ako je božja volja. In zaupajoč v pomoč božjo po priprošnji Marijini sem se podvergel hudi in nevarni operaciji. Operacija se je proti vsemu pričakovanju tako posrečila, da so se temu čudili celo zdravniki.

Prepričan sem, da se je zgodilo tako po priprošnji brezmadežne Device, kateri sem se bil popolno izročil v varstvo. Ljubi Materi božji, ki je res zdravje bolnikov, izrekam torej javno zahvalo za to milost. Hvala tudi vsem čč. gg. duhovnim tovarišem in vsem prijateljem, ki so se me spominjali v svojih molitvah.

V Mariboru, dne 27. marca 1911.

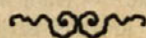
P. Salezij Vodošek.

Nadalje naznanja svojo zahvalo Franc Ličen iz Rihemberka, prednik tretjeredne skupščine pri Svetem Krizu, ki je bil na operaciji v Gorici in je prej šel na Sveto Goro priporočit se Materi Božji, sv. očetu Frančišku in sv. Antonu Padovanskemu.

Za kitajski misijon

so nadalje darovali pri nas: neimenovana tretjerednica v Gorici: 5 K; g. Štefan Jenko, vikar v Podgrajah: 2 K 36 h; dr. Anton Zdešar: 35 K.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1911.

Mesec maj ali veliki traven

1. ponedeljek : sv. Filip in Jakob, ap.
 2. torek : sv. Atanazij, šk. c. uč.
 3. sreda : najdenje sv. Križa.
 4. četrtek : sv. Monika, vd.; bl. Krištof Milanski, sp. 1. r.
 5. petek : sv. Pij V., papež.
 6. sobota : sv. Janez pred latinsk. vratmi.
-
7. nedelja, 3. po veliki noči: zaščitništvo sv. Jožefa; sv. Stanislav, šk. m.
 8. ponedeljek : prikazanje sv. Mihaelja arhangelja.
 9. torek : sv. Gregor Nazijanski, šk., c. uč.
 10. sreda : osmina najdenja sv. Križa; sv. Gordijan in Epimah, m.
 11. četrtek : sv. Jurij, m.; bl. Benedikt Urbinski, sp. kap. r. **P. O.**
 12. petek : sv. Nerej in Akilej, m.
 13. sobota : sv. Peter Regalaški, sp. 1. r. **P. O.**
-
14. nedelja, 4. po veliki noči: bl. Frančišek Fabrijanski, sp. 1. r.
 15. ponedeljek : sv. Janez de la Salle, sp.
 16. torek : sv. Janez Nepomuški, m.; sv. Ubaljd, šk.
 17. sreda : sv. Paškaj Bajlon, sp. 1. r. **P. O.**
-
18. četrtek : sv. Feliks Kantaličijski sp. kap. r.; **P. O.**
 19. petek : sv. Ivan, sp. 3. r. **P. O.**
 20. sobota : sv. Bernardin Sijenski, sp. 1. r., **P. O.**
-
21. nedelja, 5. po vel. noči: posvečenje bazilike sv. Frančiška v Asizu; sv. Venancij, m.
 22. ponedeljek, prošnji: bl. Janez Forest; bl. Humilijana, vd. 3. r.
 23. torek, prošnji: sv. Peter Celestin, p.; bl. Krišpin Viterbski, sp. kap. reda. **P. O.**
 24. sreda, prošnja: Marija pomoč kristijanov.
 25. četrtek: vnebohod Kristusov, V. O., R. P.
 26. petek : sv. Filip Nerij, sp.; sv. Eleverij, p. m.
 27. sobota : sv. Beda, sp. c. uč.; sv. Janez, p. m.
-
28. nedelja, 6. po veliki noči: sv. Gregor VII., p.
 29. ponedeljek : bl. Janez Pradski, m. 1. r.; bl. Herkulán, sp. 1. r.
 30. torek : sv. Ferdinand kralj, sp. 3. r. **P. O.**
 31. sreda : bl. Gerard iz Vilemagne, sp. 3. r.

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek za vse v cerkvah treh redov sv. Frančiška; **P. O.** pomeni popolnoma odpustek za ude 1., 2. in 3. reda. **V. O.** pomeni vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom za 1., 2. in 3. red. **R. P.** pomeni rimsko postajo s popolnoma odpustkom za 1. 2. in 3. red.

Nihil obstat. P. Konstantin. — Nihil obstat. P. dr. Gvido Rant.
Imprimatur. P. Angelus Mlejnik, Min. Prov.